

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส35410 กสค
วันที่ : ๑10044/63 ส.1 กสค
วันที่ : 16 ก.ย. 63 เวลา : 10:10

ที่ พณ ๐๖๐๙/ ๔๓๔๔

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล
(Virtual Ministers Responsible for Trade Meeting on Covid-19: VMRT)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๒๑๓๕ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. เอกสารแถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค (Virtual MRT (VMRT) Statement) และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีความจำเป็นโดยรัฐมนตรีการค้าเอเปค (Declaration on Facilitating the Movement of Essential Goods by the APEC Ministers Responsible for Trade (MRT)) และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Virtual Ministers Responsible for Trade Meeting on Covid-19: VMRT) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเรื่องร่างแถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคและปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีความจำเป็นโดยรัฐมนตรีการค้าเอเปค เพื่อขอความเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้แทนร่วมรับรองแถลงการณ์และปฏิญญาดังกล่าวในการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคฯ ในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคมีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งต้องนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. ข้อเท็จจริง

สหพันธรัฐมาเลเซียจัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่อง การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Virtual Ministers Responsible for Trade Meeting on Covid-19: VMRT) เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) มอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ (นายสรเสริญ สมะลาภา) เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมข้างต้น และกล่าวถ้อยแถลงในนามประเทศไทย ในรูปแบบการบันทึกวิดีโอ

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุมฯ ดังนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรค โควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล: รัฐมนตรีการค้าเอเปคและผู้แทนระดับสูงของแต่ละเขตเศรษฐกิจได้แลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม เพื่อรับมือกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาค อาทิ การแลกเปลี่ยนข้อมูลออนไลน์เรื่องสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ การจัดตั้งกองทุนเพื่อรับมือกับโรคโควิด-๑๙ และการฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเปค รวมถึงการทบทวนการใช้มาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคคลที่มีความจำเป็น โดยเขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่ อาทิ เวียดนาม ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ญี่ปุ่น ไต้หวัน แคนาดา ซิลิ สหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์ เห็นว่า ๑) เอเปคควรมุ่งฟื้นฟูความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน และการผลิตให้มีเสถียรภาพ ๒) มีการใช้มาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าสินค้าที่มีความจำเป็น อาทิ สินค้ายาและเวชภัณฑ์ เพื่อส่งเสริมการไหลเวียนของสินค้าที่มีความจำเป็นข้ามพรมแดน และลดอุปสรรคทางการค้า และ ๓) สนับสนุนการบริหารจัดการผลกระทบทางเศรษฐกิจ ผ่านการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี และประสบการณ์ของแต่ละเขตเศรษฐกิจ

ที่ประชุมเน้นย้ำการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล และเสริมสร้างการเชื่อมโยงด้านดิจิทัล โดยให้มีการจัดทำดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลมาตรการรับมือผลกระทบจากโรคโควิด-๑๙ ของเขตเศรษฐกิจ ซึ่งหลายเขตเศรษฐกิจ อาทิ ญี่ปุ่น รัสเซีย เม็กซิโก แคนาดา นิวซีแลนด์ รวมทั้งไทย เห็นถึงความสำคัญของการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ญี่ปุ่น จีนฮ่องกง เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ ออสเตรเลีย และไทย เน้นย้ำบทบาทสำคัญขององค์การการค้าโลก (WTO) และสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี (MTS) ที่ยึดถือกฎเกณฑ์ภายใต้ WTO และสนับสนุนให้เอเปคมีการใช้นโยบาย/มาตรการทางการค้าเป็นการชั่วคราว เพื่อรับมือกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ อย่างเหมาะสม โปร่งใส เฉพาะเจาะจง และสอดคล้องกับกฎระเบียบภายใต้ WTO โดยไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้า ตลอดจนส่งเสริมการปรับตัวเพื่อรองรับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป และสร้างโอกาสการจ้างงานให้ MSMEs สตรี และกลุ่มเปราะบาง เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเปค อย่างยั่งยืนและครอบคลุม

๔.๒ ถ้อยแถลงของไทย: ในการประชุมครั้งนี้ ไทยได้กล่าวถ้อยแถลงเน้นย้ำ ๑) การสนับสนุน MTS และเสริมสร้างความโปร่งใสในการแจ้งมาตรการรองรับโควิด-๑๙ ต่อ WTO ๒) ส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการค้าและการใช้มาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมทั้งการเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อ โดยเฉพาะการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ๓) การรักษาเสถียรภาพของห่วงโซ่อุปทานการผลิต และส่งเสริมการมีห่วงโซ่อุปทานที่ฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว ๔) มุ่งเน้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการผลิต MSMEs การส่งออก การท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ๕) ให้ความสำคัญกับห่วงโซ่อุปทานโลก โดยลดความซับซ้อนของกฎระเบียบ รวมทั้งลดต้นทุนทางการค้าและยกระดับการผลิตไปสู่สินค้าที่มีมูลค่าเพิ่ม และ ๖) ตระหนักถึงความสำคัญของเศรษฐกิจดิจิทัล และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อขยายโอกาสการจ้างงานของ MSMEs รวมถึงตระหนักถึงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของประชาชน โดยเฉพาะภาคแรงงาน

๔.๓ การร่วมรับรองแถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคและปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าในการเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีความจำเป็นโดยรัฐมนตรีการค้าเอเปค: เขตเศรษฐกิจสมาชิกเอเปคร่วมรับรองแถลงการณ์ฯ และปฏิญญาฯ ผ่านระบบทางไกลเป็นครั้งแรก มีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๓.๑ แถลงการณ์การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค โดยมีสาระสำคัญตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบได้แก่ (๑) เน้นย้ำบทบาทของเอเปคในการสนับสนุนการทำงานของ WTO โดยไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าโดยไม่จำเป็น (๒) อำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้า และบริการที่จำเป็น (๓) ส่งเสริมการไหลเวียนการค้าสินค้าที่มีความจำเป็น และลดการหยุดชะงักของการค้าสินค้าและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ อาหาร และเกษตร (๔) ผลักดันการสร้างกลไกแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย/มาตรการ (๕) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน รวมถึง MSMEs เข้าถึงการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ มีประเด็นเพิ่มเติมจากร่างที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ได้แก่ (๑) ยืนยันว่าการใช้มาตรการฉุกเฉินเพื่อรับมือกับโรคโควิด-๑๙ จะใช้โดยเฉพาะเจาะจง เป็นการชั่วคราว (๒) ส่งเสริมการเคลื่อนย้ายบุคคลที่จำเป็น (๓) เสริมสร้างการฟื้นตัวของห่วงโซ่อุปทาน (๔) ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจข้ามพรมแดน และการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ (๕) การใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับแลกเปลี่ยนข้อมูลมาตรการ/นโยบายของเอเปค

๔.๓.๒ ปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า (๑) ยืนยันว่าการใช้มาตรการจำกัดและห้ามการส่งออกสอดคล้องกับ WTO (๒) สนับสนุนให้เอเปคทำงานร่วมกัน เพื่อรับมือการใช้มาตรการที่มีใช้ภายใต้การค้าสินค้าที่มีความจำเป็น (๓) ส่งเสริมการไหลเวียนและการผ่านแดนสินค้าที่มีความจำเป็น โดยให้สอดคล้องกับความตกลง TFA ภายใต้ WTO (๔) รับทราบข้อเสนอแนะจากภาคเอกชนสำหรับการใช้มาตรการเปิดเสรีด้านภาษี และ (๕) จัดตั้งกลไกการทบทวนเพื่อปรับปรุงข้อมูลและรายงานความคืบหน้าการดำเนินการข้างต้น ซึ่งไม่ได้มีประเด็นเพิ่มเติมจากร่างที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๓

๕. ความเห็น/ข้อสังเกต

๕.๑ กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า การออกแถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค และปฏิญญาเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า ในครั้งนี้ถือเป็นการส่งสัญญาณในระดับนโยบาย ซึ่งเป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการ และไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย เพื่อร่วมกันรับมือและเยียวยาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ โดยเน้นการฟื้นฟูความเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน และการแก้ไขปัญหาการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิต รวมทั้งเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจการค้าของภูมิภาคเอเปคอย่างมีประสิทธิภาพ และทันทั่วถึง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการอำนวยความสะดวกทางการค้าสินค้าที่มีความจำเป็น และการเคลื่อนย้ายบุคคลข้ามพรมแดน โดยเขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนการลดภาษีสินค้าที่มีความจำเป็น

๕.๒ เอเปคให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลมาตรการ/นโยบาย เพื่อรับมือกับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ โดยเน้นย้ำให้การบังคับใช้มาตรการสอดคล้องกับกฎระเบียบภายใต้ WTO อย่างไรก็ดี กระทรวงฯ มีข้อสังเกตว่าการบังคับใช้มาตรการฉุกเฉินในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ของไทย ควรยึดหลักการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ภายใต้ WTO ที่เป็นการใช้ชั่วคราว โปร่งใส และเฉพาะเจาะจง จะทำให้ไทยไม่ถูกกล่าวอ้างจากเขตเศรษฐกิจอื่นๆ ว่าเป็นการใช้มาตรการเพื่อกีดกันทางการค้าได้

๕.๓ การจัดทำดิจิทัลแพลตฟอร์มของเอเปคควรพิจารณานำข้อมูลที่มีการเผยแพร่และรวบรวมภายใต้เวทีอื่น อาทิ WTO อาเซียน และองค์การสหประชาชาติ มาใช้เป็นฐานข้อมูลร่วมเพื่อให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง และหลีกเลี่ยงการแจ้งข้อมูลซ้ำซ้อน โดยกระทรวงฯ จะประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแจ้งมาตรการ/นโยบายอย่างรอบคอบ เพื่อให้ข้อมูลสะท้อนสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค เรื่องการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ผ่านระบบการประชุมทางไกล ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แอฟริกาและองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๐๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖